

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego**

Warszawa, dnia 6 kwietnia 2011 r.

**Pani
Alicja Olszewska
Dyrektor
Szkoły Podstawowej nr 7 z Oddziałami
Integracyjnymi im. Królowej Jadwigi
w Wołominie**

KNO-4101-07-04/2010
P/10/190

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 roku o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli – Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego skontrolował w Szkole Podstawowej Nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi im. Królowej Jadwigi w Wołominie (*Szkoła* lub *SP 7*) realizację zadań w zakresie zapobiegania nadwadze i otyłości u dzieci i młodzieży szkolnej w latach 2009-2011 (do 31 stycznia).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 11 lutego 2011 r., na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuję Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie skontrolowaną działalność, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości.

Formułując ocenę pozytywną Najwyższa Izba Kontroli uwzględniła realizację zajęć edukacyjnych mających na celu promowanie wśród uczniów zdrowego stylu życia, w tym zajęć o charakterze sportowym, a także zapewnienie warunków do prowadzenia działań diagnostycznych w kierunku rozpoznawania nadwagi i otyłości u uczniów Szkoły.

Zgodnie z art. 22a ust. 2b ustawy z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004, Nr 256, poz. 2572, ze zm.) Szkoła uwzględniła w szkolnym zestawie

programów nauczania całość podstawy programowej w zakresie edukacji zdrowotnej przewidzianej dla klas I-III oraz IV-VI odpowiednio w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458, ze zm.) oraz w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. o tym samym tytule (Dz. U. z 2009 r., Nr 4, poz. 17) obowiązującego w klasach pierwszych począwszy od roku szkolnego 2009/2010.

W ramach realizacji zaplanowanej w szkolnym programie wychowawczym ścieżki edukacyjnej pn. *Wychowanie prozdrowotne i proekologiczne* nauczyciele Szkoły prowadzili zajęcia, organizowali konkursy, wystawy i przedstawienia z udziałem dzieci, podczas których przekazywano treści dydaktyczne mające na celu poznanie zasad zdrowego żywienia, rozwijanie odpowiedzialności za własne zdrowie, a także zmierzające do wykształcenia u uczniów potrzeby dbałości o sprawność fizyczną. Dodatkowo, tematy te były podejmowane przez szkolną pielęgniarkę podczas apeli i prelekcji dla uczniów.

W roku szkolnym 2010/2011 uczniowie klasy VI przystąpili do realizacji programu *Trzymaj formę*. W celu podniesienia sprawności fizycznej uczniów Szkoła wykorzystywała będące w jej użytkowaniu obiekty sportowo-rekreacyjne, jak również korzystała z miejscowego basenu i sztucznego lodowiska na terenie Ośrodka Sportu i Rekreacji w Wołominie. Stałą ofertą SP 7 były również sportowe zajęcia pozalekcyjne (Szkolne Koło Sportowe).

Diagnostyka problemów związanych z nadwagą i otyłością u uczniów Szkoły była prowadzona przez szkolną pielęgniarkę podczas okresowych badań przesiewowych. Badania te odbywały się co najmniej raz w roku szkolnym i obejmowały sprawdzenie wzrostu i wagi ucznia. Uczniowie, u których stwierdzono nadwagę lub otyłość byli kierowani do poradni specjalistycznej (diabetologicznej, endokrynologicznej lub dietetycznej), a także otrzymywali zalecenia dotyczące odpowiedniej diety i ćwiczeń fizycznych.

Stwierdzona nieprawidłowość polegała na nieokreśleniu w szkolnym programie wychowawczym oraz w programie profilaktyki zadań Szkoły adresowanych do uczniów z problemem nadwagi i otyłości.

W badanym okresie liczba uczniów Szkoły, u których stwierdzono nadwagę lub otyłość wynosiła 114 (tj. 14,8% ogółu) uczniów w roku szkolnym 2008/2009, 123 (15,3%) w roku szkolnym 2009/2010 oraz 123 (14,3%) w roku szkolnym 2010/2011. Pomimo iż odsetek

uczniów Szkoły z nadwagą lub otyłością wzrósł z 4% w roku szkolnym 1999/2000 do 14,3% w roku szkolnym 2010/2011, Szkoła nie uwzględniła potrzeb tych uczniów w *Programie wychowawczym na lata 2006-2011*, w *Programie profilaktyki na lata 2006-2010* oraz w *Programie profilaktyki na lata 2011-2015*. W latach 2009-2011 (do 31 stycznia) problem ten nie był również poruszany na posiedzeniach Rady Pedagogicznej.

Obowiązek uwzględnienia przez placówkę oświatową specyficznych potrzeb rozwojowych jej uczniów wynika z § 2 ust. 1 pkt 7-8 załącznika nr 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624, ze zm.), w którym ustalono, iż statut szkoły powinien określać organizację zajęć dodatkowych dla uczniów, z uwzględnieniem w szczególności ich potrzeb rozwojowych oraz formy opieki i pomocy uczniom, którym m.in. z przyczyn rozwojowych potrzebna jest pomoc i wsparcie.

Dodać należy, iż przy sporządzania *Programu profilaktyki SP 7 na lata 2011-2015* Szkoła nie wykorzystała treści monografii przekazanych jej przez Ministra Zdrowia pt. *Zasady prawidłowego żywienia dzieci i młodzieży oraz wskazówki dotyczące aktywności fizycznej i zdrowego stylu życia oraz Obiady szkolne dzieci szkół podstawowych i gimnazjalnych z podaniem jadłospisów na dwóch poziomach ekonomicznych – opracowanych w ramach Narodowego Programu Zapobiegania Nadwadze i Otyłości oraz Przewlekłym Chorobom Niezakaźnym poprzez Poprawę Żywienia i Aktywności Fizycznej na lata 2007-2011*. Pierwsza z ww. monografi zawierała *Kartę żywienia i aktywności fizycznej dzieci i młodzieży*, której celem było upowszechnienie wiedzy o roli prawidłowego żywienia i aktywności fizycznej w szkołach.

Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę, iż asortyment produktów żywnościowych oferowanych uczniom w sklepiku szkolnym nie spełniał wytycznych *Karty żywienia i aktywności fizycznej dzieci i młodzieży* (pkt 8), w której wskazano, iż Szkoła nie może być miejscem sprzedaży produktów żywnościowych o niskiej wartości odżywczej, niezalecanych w żywieniu dzieci. Obok naturalnych soków owocowych i kanapek, w Szkole prowadzono sprzedaż produktów typu słodkie przekąski oraz napojów gazowanych zawierających kofeinę.

Z analizy ankiet skierowanych do nauczycieli wynika, iż 62% (tj. 36 z 58 badanych) nie czuje się przygotowana do informowania rodziców o zagrożeniu ich dzieci nadwagą i otyłością, a 46% negatywnie ocenia swoje przygotowanie do udzielania odpowiednich porad. Zdecydowana większość nauczycieli (78%) zadeklarowała chęć uczestnictwa w szkoleniach w tym zakresie.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) określenie w szkolnym programie wychowawczym oraz w programie profilaktyki zadań Szkoły adresowanych do uczniów z problemem nadwagi lub otyłości;
- 2) rozważenie uwzględnienia w ramach organizacji doskonalenia zawodowego nauczycieli problematyki we wskazanym wyżej zakresie.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pani Dyrektor o przedstawienie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie siedmiu dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji Najwyższej Izby Kontroli.